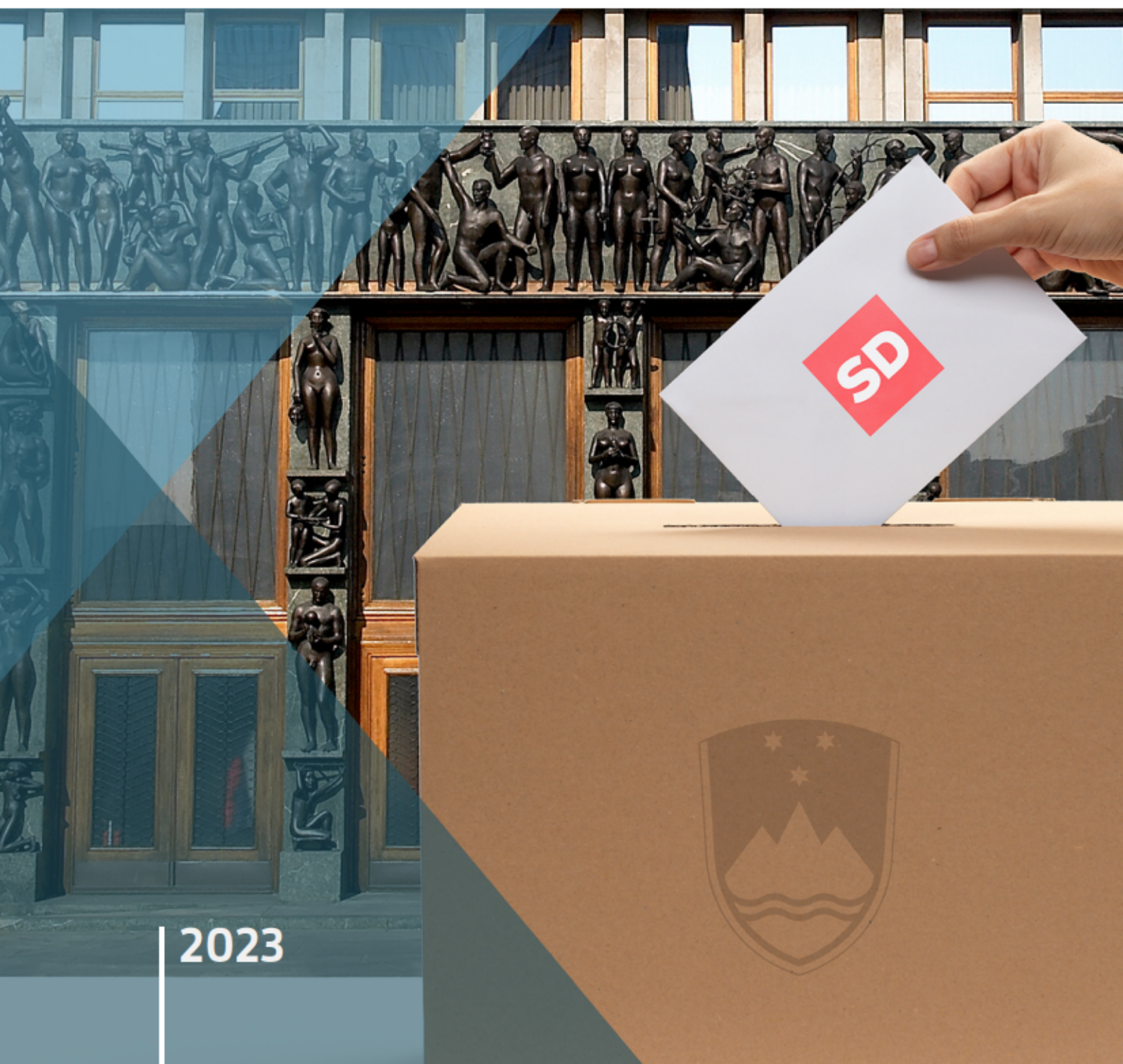

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost financiranja volilne kampanje
liste kandidatov stranke Socialni demokrati
za volitve poslancev v Državni zbor Republike
Slovenije v letu 2022**

2023

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost financiranja volilne kampanje
liste kandidatov stranke Socialni demokrati
za volitve poslancev v Državni zbor Republike
Slovenije v letu 2022**

Številka: 325-5/2022/18

Ljubljana, 23. februarja 2023

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov politične stranke Socialni demokrati za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, ki jo je organizirala politična stranka Socialni demokrati.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti poslovanja in izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Računsko sodišče je politični stranki Socialni demokrati izreklo **pozitivno mnenje** o pravilnosti poslovanja in **pozitivno mnenje** o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Kazalo

1. Uvod	6
1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje	6
1.2 Predstavitev revizije	7
1.2.1 Zbrana sredstva	8
1.2.2 Porabljena sredstva	9
1.2.3 Posojila	10
1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK	11
1.2.5 Nakazila v humanitarne namene	11
1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje	12
2. Ugotovitve	13
2.1 Pravilnost zbiranja sredstev v skladu z ZVRK	13
2.2 Pravilnost porabe sredstev v skladu z ZVRK	16
2.3 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev	19
2.4 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake	19
2.5 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje	21
3. Mnenje	22
3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji	22
3.2 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji	22

1. Uvod

Izvedli smo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Socialnih demokratov (v nadaljevanju: lista SD) za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) v letu 2022, ki so bile 24. 4. 2022, kot je to določeno v Odloku o razpisu rednih volitev v državni zbor¹.

Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 24. 6. 2022.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK in mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo, o pravilnosti izkazanih zneskov in drugih podatkov⁶ v poročilu o financiranju volilne kampanje ter drugo poslovanje, ki ga ureja ZVRK. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti in tveganj nepravilnih navedb v poročilu o financiranju volilne kampanje zaradi napake ali prevare. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje liste SD za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 je bila politična stranka Socialni demokrati, Levstikova ulica 15, 1000 Ljubljana, s kratico SD (v nadaljevanju: stranka SD).

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah⁷ oziroma pred prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji⁸, odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je organizator volilne kampanje moral poravnati

¹ Uradni list RS, št. 16/22.

² Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13.

⁴ Št. 325-5/2022/2.

⁵ Uradni list RS, št. 122/22.

⁶ Podatki so poleg zneskov drugi obvezni podatki, ki jih pri poročanju v poročilu o financiranju volilne kampanje zahtevata ZVRK in Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: pravilnik; Uradni list RS, št. 36/14).

⁷ To je do vključno 9. 3. 2022.

⁸ Prvi in drugi odstavek 16. člena ZVRK.

izključno s tega računa. Posebni račun je organizator volilne kampanje moral zapreti najkasneje v 4 mesecih po dnevu glasovanja⁹, to je do vključno 24. 8. 2022.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje v 15 dneh od dneva zaprtja posebnega računa Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES) predložiti poročilo o financiranju volilne kampanje.¹⁰

Po podatkih Državne volilne komisije¹¹ je bila organizator volilne kampanje stranka SD, odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje za volilno kampanjo pa je bil mag. Dejan Levanič. Za pravilnost finančnega in materialnega poslovanja stranke SD je odgovoren glavni tajnik stranke SD¹².

Odgovorni osebi organizatorja volilne kampanje za volilno kampanjo in med izvajanjem revizije sta bila mag. Dejan Levanič, glavni tajnik, do 12. 10. 2022 in Klemen Žibert¹³, glavni tajnik, od 13. 10. 2022.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je financiranje volilne kampanje liste SD za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022.

Revidirali smo višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, pravilnost zbiranja in porabe sredstev, pravilnost poročanja, kot je urejeno v ZVRK, ter drugo poslovanje organizatorja volilne kampanje, ki ga ureja ZVRK.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK in
- izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK in pravilnika, zato smo v skladu s prvim odstavkom 30. člena ZVRK preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZVRK ter

⁹ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

¹⁰ Prvi odstavek 18. člena ZVRK.

¹¹ Podatki Državne volilne komisije, št. 040 - 21/2022 z dne 11. 5. 2022.

¹² Odgovorno osebo stranke SD, ki zastopa stranko v pravnem prometu ter vodi in je odgovorna za materialno in finančno poslovanje stranke, v skladu s 5. členom Statuta Socialnih demokratov z dne 9. 11. 2019 imenuje predsedstvo stranke izmed članic in članov predsedstva stranke. Dejan Levanič je bil za glavnega tajnika stranke imenovan s sklepom predsedstva stranke o pooblastilu glavnega tajnika Dejana Levaniča za zastopanje stranke v pravnem prometu, ki je bil sprejet na 6. korespondenčni seji predsedstva stranke SD, št. 22-10/2018-K6 z dne 22. 10. 2018.

¹³ Klemen Žibert je bil za glavnega tajnika stranke imenovan s sklepom predsedstva stranke z dne 12. 10. 2022 in vpisan v register političnih strank z odločbo Ministrstva za notranje zadeve, št. 2153-13/2006/24 z dne 25. 10. 2022.

- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu iz 18. člena ZVRK, točni.

Preizkusili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje:

- pravočasno odpri in zapri posebni račun ter
- predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku.

Izračunali smo višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. Preverili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje izgubil pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje ali do financiranja iz proračuna Republike Slovenije, ker so porabljen sredstva preseгла zneske iz 31. člena ZVRK.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu s 14. členom ZVRK¹⁴:

- prispevki fizičnih oseb in
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki fizičnih oseb, ki od posamezne fizične osebe ne smejo presegati 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) za preteklo leto, to je 19.695,90 EUR¹⁵. Prispevki so vsi denarni prispevki fizičnih oseb, zbrani na posebnem računu, ter vsi prispevki fizičnih oseb iz drugega odstavka 14. člena ZVRK (v nadaljevanju: druge oblike prispevkov), kot so: nedenarni prispevki, brezplačne storitve za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 EUR, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve¹⁶.

Organizator volilne kampanje lahko s svojega transakcijskega računa na posebni račun prenese sredstva¹⁷:

- največ v višini 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, če je organizator volilne kampanje fizična oseba, kar znaša 19.695,90 EUR;

¹⁴ Skladno z 2. členom pravilnika se med zbrana sredstva štejejo tudi obresti sredstev avista.

¹⁵ Po podatkih iz Poročila o gibanju plač za december 2021 (Uradni list RS, št. 26/22) je povprečna mesečna bruto plača za obdobje od januarja do decembra 2021 znašala 1.969,59 EUR.

¹⁶ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁷ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

- največ v višini 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v skladu s prvim odstavkom 23. člena ZVRK¹⁸, če je organizator volilne kampanje politična stranka; prispevek politične stranke skupaj z ostalimi prispevki ne sme presegati višine iz 23. člena ZVRK, kar znaša 679.773,20 EUR.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače¹⁹. Organizator volilne kampanje ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb²⁰.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja z zbranimi sredstvi za volilno kampanjo in pravilnosti poročanja smo pregledali vsa denarna sredstva, zbrana na posebnem računu, glede na vire in višino sredstev, vključno z drugimi oblikami prispevkov, in za vsa zbrana sredstva preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost in skladnost z določili ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje²¹, vključno z drugimi oblikami prispevkov²².

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah²³.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 se je začela 24. 3. 2022 in se je končala 22. 4. 2022 ob 24. uri.

Med stroške volilne kampanje, ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK²⁴ uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,

¹⁸ Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat.

¹⁹ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

²⁰ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

²¹ Prvi odstavek 15. člena ZVRK.

²² K skupni višini porabljenih sredstev je treba prišteti tudi zneske drugih oblik prispevkov, kot je določeno v 2. točki tretjega odstavka 2. člena pravilnika.

²³ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

²⁴ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa,
- stroške svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike in
- druge sorodne stroške, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje²⁵.

Med stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje iz 2. člena ZVRK. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov, in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega računa²⁶.

Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat²⁷. Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve²⁸ je bilo na dan razpisa rednih volitev v državni zbor na območju Republike Slovenije 1.699.433 volilnih upravičencev. V 9. volilni enoti je bilo 2.771 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone italijanske narodne skupnosti, v 10. volilni enoti pa je bilo 5.563 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti. Glede na navedene podatke stroški volilne kampanje za listo kandidatov ne smejo preseči 679.773,20 EUR²⁹.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja pri porabljenih sredstvih za volilno kampanjo in pravilnosti poročanja smo na pregledanem vzorcu stroškov preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.3 Posojila

Skladno z ZVRK lahko organizator volilne kampanje pridobi posojilo samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje³⁰. Dan zapadlosti posojila ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa³¹.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja in pravilnosti poročanja v zvezi s posojili smo preizkusili obstoj, točnost, popolnost in skladnost morebitnega posojila z določili ZVRK.

²⁵ Skladno s 3. členom pravilnika se kot porabljena sredstva štejejo tudi obresti ter drugi stroški za posojila.

²⁶ Četrty odstavek 15. člena ZVRK.

²⁷ Prvi odstavek 23. člena ZVRK.

²⁸ Število volilnih upravičencev za volitve v državni zbor, 14. 2. 2022, [URL: <https://www.gov.si/novice/2022-02-14-stevilo-volilnih-upravicencev-za-volitve-v-drzavni-zbor/>], november 2022.

²⁹ $1.699.433 \text{ volilnih upravičencev} \cdot 0,40 \text{ EUR} = 679.773,20 \text{ EUR}$.

³⁰ Četrty odstavek 14. člena ZVRK.

³¹ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK

Prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, so:

- prispevki posamezne fizične osebe, vključno z drugimi oblikami prispevkov, ki skupaj za posamezno volilno kampanjo presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS³²;
- prispevki posamezne fizične osebe v gotovini, ki so višji od 50 EUR in niso bili vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve³³;
- prispevki državnih organov, organov lokalnih skupnosti, pravnih oseb javnega in zasebnega prava ter samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost³⁴;
- prispevki tujih fizičnih in pravnih oseb³⁵;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS, če je organizator volilne kampanje fizična oseba³⁶;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo višino iz prvega odstavka 23. člena ZVRK, ali če sredstva tega organizatorja skupaj z ostalimi prispevki presegajo ta znesek, če je organizator volilne kampanje politična stranka³⁷.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v zvezi s prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, in pravilnosti poročanja smo pri vsakem takem prispevku preizkusili njegov obstoj, točnost in popolnost.

1.2.5 Nakazila v humanitarne namene

Organizator volilne kampanje mora v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, nakazati:

- vse prispevke, ki so mu bili dani v nasprotju z ZVRK, in sicer najkasneje v 30 dneh od dneva prejema³⁸, in
- presežke zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa³⁹, če organizator volilne kampanje ni politična stranka.

³² Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

³³ Tretji stavek prvega odstavka 14. člena ZVRK.

³⁴ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁵ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁶ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

³⁷ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK v povezavi s prvim odstavkom 23. člena ZVRK.

³⁸ Deseti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁹ Prvi odstavek 22. člena ZVRK.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v zvezi z nakazili v humanitarne namene in pravilnosti poročanja smo pri vsakem nakazilu prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z ZVRK, ter pri vsakem nakazilu presežka sredstev v humanitarne namene pri organizatorju volilne kampanje, ki ni politična stranka, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v državnem zboru, imajo pravico do povračila stroškov volilne kampanje v višini 0,33 EUR za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča⁴⁰.

⁴⁰ Prvi odstavek 24. člena ZVRK.

2. Ugotovitve

2.1 Pravilnost zbiranja sredstev v skladu z ZVRK

Stranka SD je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je zbrana sredstva v znesku 512.549,56 EUR pridobila iz virov, ki jih prikazuje Tabela 1.

Tabela 1 Viri zbranih sredstev

Viri zbranih sredstev	Znesek v EUR	Struktura v %
Denarni prispevki	171.403,61	33,4
Druge oblike prispevkov	0	0
Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa	341.145,95	66,6
Obresti sredstev avista	0	0
Skupaj	512.549,56	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.a S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SD prejela denarne prispevke v nasprotju z ZVRK v skupnem znesku 2.840 EUR, in sicer od osebe, ki ima dopolnilno dejavnost v kmetijstvu, od odvetnika in od samostojnega podjetnika, ter tega zneska ni nakazala v humanitarne namene. V reviziji smo ugotovili še, da je stranka SD 2 donatorjema prejela prispevka vrnila.

Navedeno ravnanje ni v skladu s petim in desetim odstavkom 14. člena ZVRK, ki določata, da samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje ter da mora organizator volilne kampanje prispevke, ki so mu dani v nasprotju z ZVRK, v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Navedena nepravilnost se odraža tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1: Poročilo o kampanji (v nadaljevanju: priloga 1), prilogi 5: Seznam prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK (v nadaljevanju: priloga 5), in v prilogi 6: Seznam nakazil v humanitarne namene (v nadaljevanju: priloga 6), kjer je skupna višina zbranih sredstev izkazana za 2.840 EUR previsoko, prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, in sredstva, nakazana v humanitarne namene, pa so izkazani za 2.840 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1., 8. in 9. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določajo, da se v prilogi 1 poroča o skupni višini zbranih sredstev, skupnem znesku prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, ter o skupnem znesku nakazil prispevkov, ki so dani v nasprotju z ZVRK, v humanitarne namene.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 6. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 4. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v prilogi 5 poroča o vseh posameznih

prispevkih, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju z ZVRK, ter s 7. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 5. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v prilogi 6 poroča o vseh nakazilih prispevkov, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju s tem zakonom, v humanitarne namene.

2.1.b S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SD prejela nedenarni prispevek v nasprotju z ZVRK od samostojnega podjetnika, ki je zanj prevzel obveznost za plačilo storitve oglaševanja v znesku 79,30 EUR, in protivrednosti tega prispevka ni nakazala v humanitarne namene.

Navedeno ravnanje ni v skladu s petim in desetim odstavkom 14. člena ZVRK, ki določata, da organizator volilne kampanje ne sme pridobivati sredstev za volilno kampanjo od samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost, ter da mora prispevke, ki so mu dani v nasprotju z ZVRK, v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Navedena nepravilnost se odraža tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogah 1, 5 in 6, kjer so prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK, in sredstva, nakazana v humanitarne namene, izkazani za 79,30 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 8. in 9. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 6. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 4. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika ter s 7. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 5. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika.

Ukrep stranke SD

Stranka SD je denarno protivrednost prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, ki jih opisujemo v točkah 2.1.a in 2.1.b, v skupnem znesku 2.919,30 EUR nakazala v humanitarne namene.

2.1.c S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje od oseb, ki so organizatorju prispevale denarna sredstva, nismo mogli pridobiti ustreznih dokazil⁴¹, na podlagi katerih bi bilo mogoče potrditi, da med donatorji, ki so stranki SD nakazali denarna sredstva v skupnem znesku 1.500 EUR, ni tujih fizičnih oseb, kar zahteva šesti odstavek 14. člena ZVRK.

2.1.d S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je bila stranki SD z ureditvijo

⁴¹ V skladu s četrtrim odstavkom 29. člena ZVRK računsko sodišče za potrebe izvedbe revizije osebne podatke zbira neposredno od oseb in iz zbirk osebnih podatkov ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

v občinskih odlokih 2 lokalnih skupnosti omogočena brezplačna storitev⁴² v skupnem znesku 265 EUR, in sicer:

- je bil na podlagi 2. člena Pravil izrabe časopisnega prostora občinskega glasila Rokovnjač za namen izvedbe rednih volitev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022 in v povezavi s 14. členom Odloka o občinskem glasilu Rokovnjač⁴³ brezplačno objavljen volilni oglas na ¼ strani v občinskem glasilu Rokovnjač Občine Lukovica, katerega cena bi v skladu z veljavnim cenikom znašala 145 EUR, in
- je bil na podlagi Predvolilnega oglaševanja v novicah iz Moravske doline – izvedba volitev v Državni zbor Republike Slovenije in v povezavi z 20. členom Odloka o javnem glasilu Občine Moravče ter Sklepom o potrditvi predloga odgovorne urednice za predvolilno oglaševanje za volitve v Državni zbor Republike Slovenije v Novicah iz Moravske doline⁴⁴ brezplačno objavljen volilni oglas na ¼ strani v občinskem glasilu Novice iz Moravske doline, katerega cena bi v skladu z veljavnim cenikom znašala 120 EUR.

ZVRK v petem odstavku 14. člena določa, da organi lokalnih skupnosti ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače. Pod financiranje pa sodi tudi brezplačno oglaševanje, ki je bilo stranki SD omogočeno na podlagi občinskih odlokov, čemur je pritrdilo tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije. V odločbi U-I-12/16-30 z dne 4. 2. 2021 je pojasnilo, da gre pri brezplačni storitvi političnega oglaševanja s strani javnega medija, ki ga izdaja in financira občina, za obliko posrednega financiranja iz javnih sredstev, kar je v neskladju s petim odstavkom 14. člena ZVRK, ki financiranje volilne kampanje lokalnim skupnostim izrecno prepoveduje. Ustavno sodišče je z

⁴² Na kar smo opozorili že v preteklosti v revizijskem poročilu Pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Socialnih demokratov za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018, št 325-5/2018/23 z dne 27. 3. 2019.

⁴³ Občina Lukovica je 2. 3. 2022 objavila Pravila izrabe časopisnega prostora občinskega glasila Rokovnjač za namen izvedbe rednih volitev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, kjer je določila, da imajo politične stranke in liste, ki so registrirane v občini, za brezplačno obveščanje javnosti o svojem delovanju na razpolago ¼ strani brezplačno, medtem ko stranka ali lista, ki preseže ¼ brezplačnega prostora, presežek nad ¼ strani plača po veljavnem ceniku. Odlok o občinskem glasilu Rokovnjač (Uradni vestnik Občine Lukovica, št. 1/11) v 14. členu določa, da imajo politične stranke in liste, ki so registrirane v občini, v vsaki številki na razpolago ¼ strani brezplačno za obveščanje javnosti o svojem delovanju. Stranka ali lista, ki preseže ¼ brezplačnega prostora, presežek plača po veljavnem ceniku. V skladu s cenikom oglasnega prostora v občinskem glasilu Rokovnjač, ki ga je na svoji spletni strani objavila Občina Lukovica, znaša cena barvnega oglasa velikosti ¼ strani 145 EUR (cena brez DDV), [URL: <https://www.lukovica.si/DownloadFile?id=134729>], november 2022.

⁴⁴ Občina Moravče je objavila pravila Predvolilno oglaševanje v Novicah iz Moravske doline – izvedba volitev v Državni zbor Republike Slovenije (s strani občine smo 12. 11. 2022 prejeli omenjeni dokument, ki je brez datuma objave; dokument ni več objavljen na spletni strani občine), kjer je določila, da se zainteresiranim v času posamične volilne kampanje omogoči ena brezplačna objava v velikosti ¼ časopisne strani v pokončni obliki (91 mm x 131 mm). Odlok o javnem glasilu Občine Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 3/21) v 20. členu določa, da imajo organizatorji volilne kampanje za liste kandidatov oziroma kandidate, ki kandidirajo na volitvah, v času volilne kampanje na razpolago določen obseg brezplačnega prostora, ki ga določi s sklepom občinski svet na predlog odgovornega urednika, in sicer glede na obseg glasila, število strank in kandidatnih list v skladu z zakonom. Sklep o potrditvi predloga odgovorne urednice za predvolilno oglaševanje za volitve v Državni zbor Republike Slovenije v Novicah iz Moravske doline (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 1/22) določa, da občinski svet Občine Moravče potrjuje predlagan način oglaševanja za predstavitev kandidatov političnih strank in drugih predlagateljev ter njihovih programov za volitve v Državni zbor Republike Slovenije in da se pravila oglaševanja za volitve v Državni zbor Republike Slovenije objavijo na spletni strani Občine Moravče www.moravce.si in na oglasni deski Občine Moravče. V skladu s cenikom oglasnega prostora v Novicah iz Moravske doline, ki ga je na svoji spletni strani objavila Občina Moravče, znaša cena barvnega oglasa velikosti ¼ strani 120 EUR (cena brez DDV), [URL: <https://www.moravce.si/objava/175040>], november 2022.

odločbo iz leta 2021 tudi razveljavilo določbe odloka lokalne skupnosti, ki je organizatorjem kampanj omogočal brezplačno objavo političnopropagandnih vsebin med volilnimi in referendumskimi kampanjami⁴⁵.

Zato opozarjamo, da brezplačno oglaševanje, čeprav določeno z veljavnimi predpisi lokalne skupnosti, ni v skladu z ureditvijo v ZVRK. V reviziji je bilo upoštevano, da politične stranke niso mogle vplivati na odločitve lokalnih skupnosti glede zadev iz njihove pristojnosti, zato ugotovitve iz razkritja ne vplivajo na mnenje.

2.1.e S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili nepravilnost, ki pa je posledica nepravilnosti pri porabi sredstev, zato to ugotovitev predstavljamo v nadaljevanju tega poročila (točki 2.2.b in 2.2.c).

2.2 Pravilnost porabe sredstev v skladu z ZVRK

Stranka SD je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je porabljenih sredstev v znesku 512.549,56 EUR namenila za kritje stroškov, ki jih prikazuje Tabela 2.

Tabela 2 Stroški volilne kampanje

Vrsta stroškov	Znesek v EUR	Struktura v %
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	112.691,25	22,0
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	173.535,72	33,8
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	21.994,83	4,3
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	162.901,68	31,8
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	387,02	0,1
Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	32.857,85	6,4
Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	8.181,21	1,6
Obresti in drugi stroški za posojila	0	0
Skupaj	512.549,56	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

⁴⁵ In sicer odlok Občine Trebnje.

2.2.a S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SD s posebnega računa poravnala stroške v skupnem znesku 205,46 EUR, ki ne sodijo med stroške volilne kampanje, in sicer:

- sorazmerni delež stroška oglaševanja na LED-zaslonu v Murski Soboti v znesku 17,92 EUR, ki je nastal po obdobju volilne kampanje,
- sorazmerni del stroška za najem transportnih koles v znesku 84,21 EUR, ki je nastal po obdobju volilne kampanje, in
- strošek dnevnega najema 3 parkirnih mest na tržnici na Vrhniki ter strošek mesečnega najema parkirnega mesta v Trbovljah za marec in april v skupnem znesku 103,33 EUR, kar ne predstavlja stroška volilne kampanje, saj ni šlo za dejanje volilne kampanje, katerega namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.

Navedeno ravnanje ni v skladu z drugim in četrtem odstavkom 15. člena ZVRK, ker omenjeni stroški ne sodijo med stroške volilne kampanje oziroma se nanašajo na obdobje, ki ni obdobje volilne kampanje.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1 in v prilogi 3: Seznam izdatkov (v nadaljevanju: priloga 3), kjer so porabljena sredstva prikazana za 205,46 EUR previsoko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o skupni višini porabljenih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v prilogi 3 poroča o posameznih izdatkih, ki jih je organizator namenil financiranju kampanje.

2.2.b S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da stranka SD s posebnega računa ni poravnala stroškov volilne kampanje, ki se nanašajo na oglaševanje kandidatke v lokalnem glasilu Burja v znesku 244 EUR. Ta znesek je bil plačan z rednega transakcijskega računa stranke.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s posebnega računa.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot nepravilnost pri zbiranju sredstev, saj stranka SD vseh sredstev, ki jih je namenila za financiranje volilne kampanje, ni zbrala na posebnem računu.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva za financiranje volilne kampanje zbrati na posebnem računu.

Navedeni nepravilnosti se odražata tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1 in v prilogi 3, kjer so zbrana in porabljena sredstva prikazana za 244 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. in 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o skupni višini zbranih in porabljenih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika.

2.2.c S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da stranka SD do 24. 8. 2022, ko je zaprla posebni račun, še ni poravnala stroškov volilne kampanje, ki se nanašajo na oglaševanje kandidata v znesku 79,30 EUR.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s posebnega računa.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot nepravilnost pri zbiranju sredstev, saj stranka SD vseh sredstev, ki jih je namenila za financiranje volilne kampanje, ni zbrala na posebnem računu.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva za financiranje volilne kampanje zbrati na posebnem računu.

Navedeni nepravilnosti se odražata kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1, kjer so neplačane obveznosti izkazane za 79,30 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 5. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o neplačanih obveznostih.

2.2.d S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja presežka zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SD izkazala presežek za 34,54 EUR previsoko. Razlika je nastala zaradi višjih porabljenih sredstev.

Napaka se odraža v poročilu o financiranju volilne kampanje v prilogi 1 in v prilogi 6, kjer sta presežek zbranih sredstev in nakazilo presežka zbranih sredstev stranki SD izkazana za 34,54 EUR previsoko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 3. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da se mora v prilogi 1 poročati o presežku zbranih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 5. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določa, da se v prilogi 6 poroča o nakazilu presežka zbranih sredstev politični stranki.

2.3 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev

Stranka SD je posebni račun št. SI56 6100 0002 6846 940 odprla 16. 2. 2022 pri Delavski hranilnici d.d. Ljubljana, Miklošičeva cesta 5, 1000 Ljubljana in ga zaprla 24. 8. 2022.

2.3.a Pri preveritvi, ali je stranka SD pravočasno odprla in zaprla posebni račun, nismo ugotovili nepravilnosti.

Stranka SD je poročilo o financiranju volilne kampanje AJPES predložila 8. 9. 2022.

2.3.b Pri preveritvi, ali je stranka SD pravočasno predložila poročilo, nismo ugotovili nepravilnosti.

Vsebino in obrazce poročila o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo določa pravilnik. Organizator volilne kampanje mora poročilo o financiranju volilne kampanje predložiti AJPES na predpisanem obrazcu skupaj z obveznimi prilogami, ki morajo vsebovati predpisane podatke.

2.3.c S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SD predložila vse obrazce, določene s pravilnikom, ki vsebujejo predpisane podatke.

2.4 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

V poročilu o financiranju volilne kampanje je stranka SD izkazala zbrana sredstva v znesku 512.549,56 EUR in porabljenega sredstva v enakem znesku. Poročilo o financiranju volilne kampanje stranke SD in ugotovljene napake v reviziji prikazuje Tabela 3.

Tabela 3 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

Vsebina	v EUR		
	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
I. SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV: (1 + 2 + 3 + 4)	512.549,56	4,00	512.553,56
1. Denarni prispevki (1.1 + 1.2)	171.403,61	(240,00)	171.163,61
1.1 Prispevki v gotovini	0	0	0
1.2 Prispevki, vplačani na posebni transakcijski račun	171.403,61 ¹⁾	(240,00)	171.163,61
2. Druge oblike prispevkov (drugi odstavek 14. člena ZVRK) (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4)	0	0	0
2.1 Brezplačne storitve	0	0	0
2.2 Izredni popusti	0	0	0
2.3 Prezem obveznosti	0	0	0
2.4 Druge oblike nadenarnih prispevkov	0	0	0
3. Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni transakcijski račun	341.145,95	244,00	341.389,95
3.0 Lastna sredstva organizatorja, ki ni politična stranka	0	0	0
3.1 Lastna sredstva politične stranke, ki je organizator kampanje	341.145,95	244,00 ²⁾	341.389,95
3.2 Nakazila sredstev političnih strank na redni račun politične stranke, ki je organizator kampanje, ko več političnih strank vloži skupno listo kandidatov za volitve, kot organizator kampanje pa je določena ena politična stranka	0	0	0
4. Obresti sredstev avista	0	0	0
II. SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV: (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)	512.549,56	38,54	512.588,10
1. Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	112.691,25	0	112.691,25
2. Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	173.535,72	226,08 ³⁾	173.761,80
3. Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	21.994,83	(103,33) ⁴⁾	21.891,50
4. Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	162.901,68	0	162.230,68
5. Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	387,02	0	387,02
6. Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	32.857,85	0	32.857,85
7. Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	8.181,21	(84,21) ⁵⁾	8.097,00
8. Obresti in drugi stroški za posojila	0	0	0
III. PRESEŽEK ZBRANIH SREDSTEV (I–II)	0	(34,54) ⁶⁾	(34,54)
IV. NAKAZILO PRESEŽKA ZBRANIH SREDSTEV V HUMANITARNE NAMENE	0	0	0
V. NEPLAČANE OBVEZNOSTI	0	79,30	79,30
VI. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI NA DAN GLASOVANJA PRESEGAJO POVPREČNO BRUTO MESEČNO PLAČO NA DELAVCA V REPUBLIKI SLOVENIJI PO PODATKIH SURS ZA PRETEKLO LETO	18.540,00	0	18.540,00
VII. SKUPNI ZNESEK POSOJIL, KI SO ODOBRENA ORGANIZATORJU KAMPANJE	0	0	0

Vsebina	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
VIII. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK	0	3.184,30 ⁷⁾	3.184,30
IX. SKUPNI ZNESEK NAKAZIL PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK, V HUMANITARNE NAMENE	0	2.919,30	2.919,30 ⁸⁾

Opomba: ¹⁾ V reviziji ni bilo mogoče potrditi zneska 1.500 EUR (povezava s točko 2.1.c).

²⁾ Izračunano na podlagi sredstev v znesku 244 EUR, ki sodijo med sredstva volilne kampanje (povezava s točko 2.2.b).

³⁾ Izračunano na podlagi stroška v znesku 17,92 EUR, ki je bil izločen, saj ne sodi med stroške volilne kampanje, in stroška v znesku 244 EUR, ki sodi med stroške volilne kampanje (povezava s točkama 2.2.a in 2.2.b).

⁴⁾ Izračunano na podlagi stroška v znesku 103,33 EUR, ki je bil izločen, saj ne sodi med stroške volilne kampanje (povezava s točko 2.2.a).

⁵⁾ Izračunano na podlagi stroškov v znesku 84,21 EUR, ki so bili izločeni, saj ne sodijo med stroške volilne kampanje (povezava s točko 2.2.a).

⁶⁾ Izračunano na podlagi upoštevanja dejanskih zbranih in porabljenih sredstev.

⁷⁾ Izračunano na podlagi sredstev v znesku 2.840 EUR (povezava s točko 2.1.a), 79,30 EUR (povezava s točko 2.1.b) in 265 EUR (povezava s točko 2.1.d).

⁸⁾ Gre za znesek, za katerega smo v reviziji ugotovili, da bi moral biti nakazan v humanitarni namen. Stranka SD je znesek 2.919,30 EUR po zaključku obdobja, na katero se nanaša revizija, nakazala v humanitarne namene (povezava s točkama 2.1.a in 2.1.b). Za znesek 265 EUR (povezava s točko 2.1.d) pa ne zahtevamo popravilnega ukrepa, saj je bila brezplačna storitev omogočena na podlagi odloka lokalne skupnosti.

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

V reviziji smo ugotovili, da je dejanska skupna višina porabljenih sredstev znašala 512.932,40 EUR⁴⁶.

2.5 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

Po podatkih iz Zapisnika o ugotovitvi izida volitev poslancev v Državni zbor⁴⁷ je listi kandidatov stranke SD na volitvah poslancev v državni zbor v letu 2022 pripadlo 7 mandatov za poslance v državnem zboru. Prejela je 79.709 glasov, kar predstavlja 6,69 % glede na veljavno število glasovnic, zato ima organizator volilne kampanje glede na volilni izid v skladu s prvim odstavkom 24. člena ZVRK pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v višini 0,33 EUR za dobljeni glas, to je v znesku 26.303,97 EUR⁴⁸.

Tako izračunani znesek ne presega zneska porabljenih sredstev za volilno kampanjo, kot ga prikazuje Tabela 3, zato ugotavljamo, da ima stranka SD pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 26.303,97 EUR.

⁴⁶ 512.588,10 EUR + 79,30 EUR + 265 EUR = 512.932,40 EUR.

⁴⁷ Uradni list RS, št. 62/22.

⁴⁸ 79.709 glasov * 0,33 EUR = 26.303,97 EUR.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov politične stranke Socialni demokrati za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, katere organizator je bila politična stranka Socialni demokrati.

3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Pozitivno mnenje

Menimo, da je politična stranka Socialni demokrati pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo liste kandidatov Socialnih demokratov za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022 v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na razkritje v točki 2.1.d, kjer sta obravnavani brezplačni objavi oglasov politične stranke Socialni demokrati v času volilne kampanje za volitve v Državni zbor Republike Slovenije v skupnem znesku 265 EUR. Brezplačni objavi sta temeljili na občinskih odlokih Občine Lukovica in Občine Moravče.

V petem odstavku 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji je določeno, da organi lokalnih skupnosti ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače. Brezplačna storitev političnega oglaševanja s strani javnega medija, ki ga izdaja in financira občina, predstavlja obliko posrednega financiranja iz javnih sredstev, zato predstavlja kršitev petega odstavka 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji, ki financiranje volilne kampanje lokalnim skupnostim izrecno prepoveduje.

3.2 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Pozitivno mnenje

Menimo, da poročilo o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Socialnih demokratov za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, ki ga je predložila politična stranka Socialni demokrati, v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Socialnim demokratom,
2. mag. Dejanu Levaniču,
3. Državnemu zboru Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si